

12 MART DARBESİ'NE EMEK ÖRGÜTLERİNİN TEPKİSİ NASILDI?

Aydınlık Gazetesi, 26 Mart 2013

Yıldırım Koç

Bugün herkes haklı olarak 12 Mart Darbesi'ni lanetliyor; ancak 12 Mart'ın hemen ertesinde, farklı beklentiler nedeniyle, müdahaleyi destekleyen epey örgüt vardı. İlerici/devrimci örgütlerin çoğu, Demirel'i götüren müdahalenin ilerici olması beklentisini taşıyordu. Ayrıca ilerici bir müdahale hazırlığına ilişkin dedikodular da yaygındı. DİSK, TÖS ve diğer bazı örgütlerin tavrı bu çizgideydi. Diğer taraftan Türk-İş müdahalenin içeriğine ve programına bakmaksızın geleneksel destek politikasını sürdürüyordu.

12 Mart'ı ilk destekleyen DİSK oldu.

Prof.Dr.Alpaslan Işıklı'nın ifadesiyle, "DİSK, 12 Mart muhtırası karşısında onaylayıcı bir tavır takınmakta Türk-İş'ten daha erken davranmış ve Türk-İş'ten çok daha kesin ve tereddüde yer bırakmayacak bir biçimde muhtırayı benimsediğini açıklamıştı. 12 Mart muhtırasının radyolardan ilanının hemen peşinden toplanan DİSK Yürütme Kurulu tarafından aynı gün yayımlanan bildiri" aşağıda sunulmaktadır (**Sendikacılık ve Siyaset**, 6. Basım., İmge Yay., Ank., 2005, s.578-9.):

"DİSK, Atatürk devrimlerinin ve Anayasa ilkelerinin korunmasında, uygulanmasında ve geliştirilmesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin yanında olduğunu belirtmekten kıvanç duyar.

"Parlamentodan çıkarılan Anayasaya aykırı kanunlar ve hükümetin ısrarla yürüttüğü Anayasa dışı uygulamalar, sosyal patlamalara yol açan tutum ve davranışlar, memleketi bir kardeş kavgasının eşğine getirmiştir.

"İşte böyle bir ortamda memleketin beceriksiz ellerde emekçi halkımızın da perişanlığını artıracak bir yuvarlanmayı gören ve Türk milletinin bağrından oluşan Silahlı Kuvvetlerin bu vahim durum karşısında aldığı kararlar işçi sınıfımızın devrimci kesiminde büyük bir ferahlık yaratmıştır.

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tanıdığı hakları en cesur şekilde kullanan Türk Silahlı Kuvvetlerinin çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak, Atatürk devrimlerini hakim kılmak ve Anayasanın öngördüğü reformları gerçekleştirmek, özellikle Anayasamızın temel ilkelerine yürekte bağlı kalmak yolunda görev başında olduğunun radyolardan ilanı, karanlık ufukları aydınlığa kavuşturmuştur."

İlhan Akalın şöyle bir kuşkuyu dile getirmektedir: "12 Mart muhtırasının radyolarda okunmasının hemen ardından DİSK bildirisinin okunması, DİSK'in muhtıraya hazırlıklı olduğu, ya da önceden haberdar olduğu gibi bir kuşkuyu doğuruyor... DİSK'in, 12 Mart muhtırasını desteklemesi en hafif suçlamayla, talihsizliktir." (İlhan Akalın, **DİSK Kısa Tarih 1960-1970**, Öteki Yay., Ank., 1995, s.76, 77.)

12 Mart'a ikinci önemli destek, 15 örgütün ortak açıklamasıyla geldi. Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS), Türk Hukuk Kurumu, Devrimci Avukatlar Derneği, Elektrik Müh. Odası, Harita ve Kadastro Müh. Orası, İnşaat Müh. Odası, Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı, ODTÜ Mezunları Cemiyeti, Teksen, DEV-GENÇ, ÜNAS, Maden Müh. Odası, Mimarlar Odası, Orman Müh. Odası ve Türkiye Orman Yüksek Müh. Odası imzasıyla yayımlanan bildiri şöyle bitiyordu:

"Türk Silahlı Kuvvetleri'nin 4.1.1961 gün ve 211 sayılı İç Hizmet Kanunundaki bu konuya ilişkin görev ve yetkisi 35. madde ile şöyle saptanmıştır: 'Silahlı Kuvvetlerin vazifesi, Türk Yurdunu ve Anaya ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamaktır.' Toplum ve ülkemizin içine düştüğü kötü durum karşısında Ordunun davranışı sürpriz sayılmamıştır." (TÖS Yayın Organı, 15 Mart 1971, No.74, s.1 ve 4).

Türk-İş Başkanlar Kurulu da toplanarak siyasal partileri 12 Mart muhtırasında yer alan talepleri yerine getirmeye çağırdı.